

Богоявление (Юрдановъ-день, Водици) — 6 януари. Празднува се въ паметъ на Христовото кръщение. Ако него день е студено и китката замръзне, годината щѣла да бжде здрава и нѣмало да върлуватъ болести по хора и стока (добитъкъ), и обратно. При водосвята, който се извършва по рѣкитѣ, езера и морета, хвърлятъ кръста въ водата, макаръ и на дълбоко, въ която се спускатъ да го ловятъ любители, и който го извади, тръгва съ него да събира бакшишъ. На много мѣста хората носятъ домашнитѣ си икони и ги топятъ въ водата дето е билъ хвърленъ кръста; отъ тая вода пиятъ на мѣсто за здраве и отнасятъ въ различни сждове въ къщи.

Едно време въ Охридъ, като правили водосвята въ тъмни зори на езерото, хората отивали тамъ съ запалени воценици, прикрѣпени на дъсчици, които пускали въ езерото. Вѣтърътъ разпрѣсвалъ тия свѣщици изъ езерото и тѣ блѣщуквали феерично въ водата като звездици на небето.

Приказватъ, че сутринята рано, до като още трае литургията, небето се разтваряло и водитѣ преставали да текатъ за минута; който можалъ да схване тоя моментъ, ако извика: „Боже, прости ми грѣховетѣ“, то Господъ му ги прощавалъ. Въобщо по него време кой каквото поисквалъ отъ Господа, сбждвало се, и нѣкой си, който издебналъ такъвъ моментъ, съ глава издадена вѣнъ отъ прозореца, като искалъ да изпроси голѣмъ казанъ съ пари, объркалъ се та рекалъ „голѣма глава“, и наистина главата му начаса станала тѣй голяма, щото неможалъ да я извади изъ рамката на прозореца.

Ивановъ-день — Зимния св. Иванъ — 7 януари. Тоя день хората се къпятъ, макаръ и не драговолно. Къпятъ Ивановцитѣ, къпятъ младоженцитѣ, къпятъ и всевъзможни други хора по гошавкитѣ, по хората, по кръчмитѣ, и то съ наддаване. Това става така: намира се нѣкой който казва: „Давамъ еди колко си пари или вино, ако окжпитѣ еди кого си. . .“ Нѣкои отъ присъствающитѣ ставатъ, за да поематъ ролята на къпаничари, и отиватъ при него съ намерение да го отведатъ за окжпване на рѣката или обливане на чешмата. За да се отърве отъ това удоволствие, посочениятъ казва: „А пъкъ азъ давамъ еди колко си, за да окжпитѣ еди кого си“ (първоначалния предложителъ или другъ нѣкой отъ при-